

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/50/2018
Identifikačné číslo spisu: 8715208480
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8715208480.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky spore žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom Špitálska 4, 6, 8, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 00 681 156, zastúpeného advokátskou kanceláriou Martin Pavle s. r. o., so sídlom Pribinova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 860 450, proti žalovanému: Občianske združenie Čisté Tatry, so sídlom Nový Smokovec 58, 062 01 Vysoké Tatry, IČO: 37 884 395, zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Križkova 9, 811 04 Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 118 008,59 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Cb/2/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 9. januára 2018, č. k. 7Cob/28/2017-326, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 9. januára 2018, č. k. 7Cob/28/2017-326 potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 2. marca 2017, č. k. 16Cb/2/2015-265, ktorým súd prvej inštancie I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 118 008,59 eur s príslušenstvom, II. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 7 080,- eur. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nemohol súhlasiť s námietkou žalovaného, že odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného prostriedku č. 131/2010-IZ-4.0/V z 8. marca 2010 nezrealizoval kompetentný orgán. Predmetnú zmluvu uzatvoril so žalovaným žalobca zastúpený Fondom sociálneho rozvoja, pričom poskytovateľom finančných prostriedkov bol žalobca. Fond sociálneho rozvoja pri odstúpení od zmluvy konal ako zástupca žalobcu. Rovnako odvolací súd skonštatoval, že k odstúpeniu od zmluvy došlo bez zbytočného odkladu po tom, ako sa oprávnená strana dozvedela o porušení zmluvy. Podľa odvolacieho súdu postupoval súd prvej inštancie správne, ak žalobe vyhovel z dôvodu akceptovania odstúpenia žalobcu od zmluvy.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dňa 5. apríla 2018 dovolanie, ktorým sa domáhal,

aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval dovolateľ z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

2.1. Nesprávne právne posúdenie veci podľa žalovaného spočíva v závere odvolacieho súdu, že od predmetnej zmluvy odstúpil žalobca v zastúpení Fondu sociálneho rozvoja. Predmetný záver nemá oporu vo vykonaných dôkazoch a jeho nesprávnosť spočíva v tom, že účinky odstúpenia od zmluvy priznal úkonu takého subjektu, ktorý nebol oprávnený od zmluvy odstúpiť. Odvolací súd sa pri svojom rozhodovaní podľa názoru dovolateľa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) sp. zn. 8Sžo/4/2008 a 3Obdo/6/2010.

2.2. Odvolací súd podľa žalobcu priznal účinky odstúpenia od zmluvy úkonu osoby, ktorá nebola zmluvnou stranou a ani v mene zmluvnej strany v rámci odstúpenia od zmluvy nevystupovala. Zároveň uviedol, že v rámci odvolacieho konania uplatnil zásadnú námietku, ktorá spočívala v tvrdení, že odstúpenie od zmluvy je neplatné. Pokiaľ je odstúpenie od zmluvy neplatné, nie je ani žalobca aktívne legitimovaný v spore, keďže žalobca svoj nárok odôvodňoval práve od odstúpenia od zmluvy.

3. Žalobca vo vyjadrení z 15. júna 2018 navrhol podané dovolanie odmietnuť. Odvolací súd sa podľa jeho názoru neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Rozhodnutia, na ktoré poukázal žalovaný, sa netýkajú riešenia právnych otázok, aké predpoklady má splňať osoba na účinné odstúpenie od zmluvy, resp. aký má dôsledok, ak osoba, ktorá odstupuje od zmluvy, nie je zmluvnou stranou, ale je jej zástupcom, koná na základe jej splnomocnenia a výslovného súhlasu s odstúpením od zmluvy.

4. Najvyšší súd, ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Žalovaný v rozhodovanej veci vyvodzoval prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

5.1. Už v uznesení z 21. augusta 2018, sp. zn. 3Obdo/42/2018 najvyšší súd uviedol, že „ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť“. Na predmetnom právnom názore zotrváva dovolací súd aj v rozhodovanej veci a nevidí dôvod, aby sa od neho odklonil.

5.2. Prípustnosť dovolania je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom dovolateľ je povinný ním tvrdený odklon v dovolaní preukázať.

5.3. Iba ak sú všetky vyššie uvedené kumulatívne podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu, v opačnom prípade dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

6. Zároveň vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu uvádza, že rozsah dovolacieho prieskumu je vymedzený konkrétnou argumentáciou dovolateľa, v čom podľa jeho názoru odvolací súd spornú otázku nesprávne právne posúdil a akým spôsobom ju posúdiť mal. Pri vymedzení tohto dovolacieho dôvodu je povinnosťou dovolateľa zo zákonných ustanovení, prípadne z judikatúry určiť právny záver, ktorého správnosť/nesprávnosť v súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu má preskúmať dovolací súd. Práve povinné právne zastúpenie má zabezpečiť, aby dovolateľ jednotlivé dovolacie dôvody presne uviedol a jednoznačne tým stanovil rozsah dovolacieho prieskumu (k tomu viď aj 3Obdo/61/2016).

6.1. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že dovolací súd nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predložennom spise, čo by malo byť predmetom dovolacieho

prieskumu (obdobne aj 3Obdo/19/2017).

7. V rozhodovanej veci dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného neobsahuje vyššie uvedené zákonné vymedzenie dovolacieho dôvodu (viď body 5 a 6 vyššie). Vychádzajúc z obsahu dovolania žalovaného (§ 124 ods. 1 v spojení s § 438 ods. 1 C. s. p.) nie je zrejmé, či má byť predmetom dovolacieho prieskumu I. otázka, či od zmluvy odstúpil žalobca v zastúpení Fondom sociálneho rozvoja, alebo II. otázka, či je odstúpenie od zmluvy neplatné a či vzhľadom na neplatnosť odstúpenia od zmluvy bol žalobca v spore aktívne legitimovaný. Dovolateľ vo svojom dovolaní taktiež neuviedol, ako mal odvolací súd podľa jeho názoru nastolené otázky správne riešiť, a nesplnil tak zákonnú povinnosť stanovenú ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p., keďže nepredložil vlastnú právnu argumentáciu týkajúcu sa riešenia predmetných otázok, ktorých (ne)opodstatnenosť v kontexte s právnymi závermi odvolacieho súdu mal dovolací súd vo svojom rozhodnutí posudzovať.

7.1. Pri vymedzení dovolacieho dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. nepostačuje všeobecné konštatovanie dovolateľa, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Dovolací súd nemôže namiesto dovolateľa vytvárať vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, ktorej správnosť alebo nesprávnosť by mala byť podrobená dovolaciemu prieskumu. V takom prípade by totiž uskutočnil procesne nepripustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku, účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže jeho rozhodnutie by bolo založené na iných skutočnostiach, ako boli tvrdené dovolateľom a ku ktorým mala možnosť vyjadriť sa protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu.

7.2. Pozornosti dovolacieho súdu pritom neušlo, že dovolateľom vymedzená otázka - či od zmluvy odstúpil žalobca v zastúpení Fondom sociálneho rozvoja - nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, čím nie je splnená základná zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. Záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach a tento záver plne rešpektuje aj v rozhodovanej veci (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017).

8. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľom tvrdený dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p., nie je vymedzený v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. Najvyšší súd preto podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. dovolanie žalovaného odmietol.

9. Záverom len ako poznámku dovolací súd uvádza, že aj keby dovolateľ vymedzil dovolací dôvod zákonom predpísaným spôsobom, nebola by založená prípustnosť jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Prípustnosť dovolania v uvedenom zákonom ustanovení nie je viazaná na odklon odvolacieho súdu od akéhokoľvek rozhodnutia najvyššieho súdu, ale len od takého, v ktorom najvyšší súd rozhodoval v postavení dovolacieho súdu. V rozhodnutí sp. zn. 8Sžo/4/2008 rozhodoval senát správneho kolégia najvyššieho súdu ako odvolací súd, preto by ani prípadný odklon krajského súdu od predmetného rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho nezakladal prípustnosť podaného dovolania. V rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/6/2010 dovolací súd skonštatoval, že „pri podstatnom porušení zmluvy, ktorým je omeškanie (veriteľa alebo dlžníka), je zmluvná strana oprávnená od zmluvy odstúpiť za predpokladu, že to strane, ktorá je v omeškaní, oznámi bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o tomto porušení dozvedela“. V predmetnom rozhodnutí bola posudzovaná možnosť a podmienky odstúpenia od zmluvy (o dielo - pozn. dovolacieho súdu) pri podstatnom porušení zmluvy. Tento právny záver nesúvisel s predmetom sporu vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 16Cb/2/2015 a nemala ani žiadnu spojitosť s argumentáciou žalovaného obsiahnutou v dovolaní. Z tohto dôvodu by nebolo možné dospieť k záveru o odklone odvolacieho súdu od právnych záverov vyslovených v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/6/2010.

10. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.